2025/823

28.4.2025.

ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2025/823

od 25. travnja 2025.

o mjeri pomoći u okviru Europskog instrumenta mirovne pomoći za potporu Vojsci Republike Sjeverne Makedonije

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 28. stavak 1. i članak 41. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

(1) Odlukom Vijeća (ZVSP) 2021/509 ([1]) uspostavljen je Europski instrument mirovne pomoći („Instrument”) kako bi države članice financirale djelovanja Unije u okviru zajedničke vanjske i sigurnosne politike (ZVSP) u cilju očuvanja mira, sprečavanja sukoba i jačanja međunarodne sigurnosti na temelju članka 21. stavka 2. točke (c) Ugovora. Osobito, na temelju članka 1. stavka 2. Odluke (ZVSP) 2021/509 Instrument se upotrebljava za financiranje mjera pomoći kao što su djelovanja za jačanje kapaciteta trećih država te regionalnih i međunarodnih organizacija povezanih s vojnim i obrambenim pitanjima.

(2) Unija je predana bliskom odnosu za potporu snažnoj, neovisnoj i prosperitetnoj Republici Sjevernoj Makedoniji („Sjeverna Makedonija”), na temelju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju koji je potpisan 2001. i stupio na snagu 2004. te pregovora o pristupanju sa Sjevernom Makedonijom koji su otvoreni 2020.

(3) Unija prepoznaje usklađenost Sjeverne Makedonije sa ZVSP-om Unije, kao i doprinos Sjeverne Makedonije zajedničkoj sigurnosnoj i obrambenoj politici Unije (ZSOP), uključujući njezino sudjelovanje u misijama i operacijama ZSOP-a i EU-ovim snagama za brzi odgovor u sklopu okvira kapaciteta za brzo raspoređivanje.

(4) Unija je 21. ožujka 2022. odobrila Strateški kompas kako bi postala snažniji i sposobniji pružatelj sigurnosti, među ostalim povećanom upotrebom Instrumenta za potporu vojnim i obrambenim sposobnostima partnerâ.

(5) U Izjavi iz Bruxellesa sa sastanka na vrhu EU-a i zapadnog Balkana od 18. prosinca 2024. čelnici Unije i njezinih država članica, uz savjetovanje s čelnicima zapadnog Balkana, ponovno su potvrdili svoju predanost daljnjem razvoju i jačanju dijaloga i suradnje u području sigurnosti i obrane te jačanju sigurnosti i otpornosti u regiji putem Instrumenta.

(6) Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku 24. veljače 2025. primio je zahtjev Sjeverne Makedonije da Unija nadogradi opremu Vojske Sjeverne Makedonije, s naglaskom na njezinu bataljunu lakog pješaštva.

(7) Mjere pomoći trebaju se provoditi uzimajući u obzir načela i zahtjeve utvrđene u Odluci (ZVSP) 2021/509, osobito uzimajući u obzir usklađenost sa Zajedničkim stajalištem Vijeća 2008/944/ZVSP ([2]), te u skladu s pravilima za izvršenje prihoda i rashoda koji se financiraju u okviru Instrumenta.

(8) Vijeće ponovno potvrđuje svoju odlučnost u zaštiti, promicanju i ostvarivanju ljudskih prava, temeljnih sloboda i demokratskih načela te jačanju vladavine prava i dobrog upravljanja, skladu s Poveljom Ujedinjenih naroda, Općom deklaracijom o ljudskim pravima i međunarodnim pravom, posebno međunarodnim pravom u području ljudskih prava i međunarodnim humanitarnim pravom,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

([1]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2021/509 od 22. ožujka 2021. o uspostavi Europskog instrumenta mirovne pomoći i o stavljanju izvan snage Odluke (ZVSP) 2015/528 (SL L 102, 24.3.2021., str. 14., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/509/oj).

([2]) Zajedničko stajalište Vijeća 2008/944/ZVSP od 8. prosinca 2008. o definiranju zajedničkih pravila kojima se uređuje kontrola izvoza vojne tehnologije i opreme (SL L 335, 13.12.2008., str. 99., ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj).

Članak 1.

Uspostava, ciljevi, područje primjene i trajanje

1. Uspostavlja se mjera pomoći u korist Sjeverne Makedonije („korisnik”) koja se financira u okviru Europskog instrumenta mirovne pomoći („Instrument”) („mjera pomoći”).

2. Ciljevi su mjere pomoći sljedeći:

(a) jačanje suradnje Unije i Sjeverne Makedonije u području sigurnosti i obrane;

(b) doprinos unapređenju sigurnosnih i obrambenih kapaciteta Vojske Sjeverne Makedonije radi poboljšanja nacionalne sigurnosti i otpornosti, i time bolja zaštita civilnog stanovništva u krizama i izvanrednim situacijama;

(c) jačanje kapaciteta Sjeverne Makedonije s obzirom na njezino sudjelovanje u misijama i operacijama zajedničke sigurnosne i obrambene politike Unije te u okviru kapaciteta za brzo raspoređivanje.

3. Kako bi se postigli ciljevi utvrđeni u stavku 2., mjerom pomoći financiraju se sljedeće vrste opreme koja nije namijenjena za primjenu smrtonosne sile:

(a) tehnologije povezane s obavještajnim radom, nadzorom i izviđanjem te elektroničkim ratovanjem;

(b) vozila za mobilnost i inženjerska vozila;

(c) komunikacijski i informacijski sustavi; i

(d) oprema za vojnu obuku.

Mjerom pomoći financiraju se i povezani materijali usluge, uključujući, prema potrebi, tehničko osposobljavanje.

4. Mjera pomoći traje 36 mjeseci od datuma donošenja ove Odluke.

Članak 2.

Financijski aranžmani

1. Financijski referentni iznos namijenjen pokrivanju rashoda povezanih s mjerom pomoći iznosi 15 000 000 EUR.

2. Svim se rashodima upravlja u skladu s Odlukom (ZVSP) 2021/509 i pravilima za izvršenje prihoda i rashoda koji se financiraju u okviru Instrumenta.

Članak 3.

Aranžmani s korisnikom

1. Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku („Visoki predstavnik”) dogovara potrebne aranžmane s korisnikom kako bi se osiguralo da korisnik poštuje zahtjeve i uvjete utvrđene ovom Odlukom, što je uvjet za pružanje potpore u okviru mjere pomoći.

2. Aranžmani iz stavka 1. uključuju odredbe kojima se korisnika obvezuje osigurati:

(a) da jedinice Vojske Sjeverne Makedonije koje primaju potporu u okviru mjere pomoći poštuju relevantno međunarodno pravo, posebno međunarodno pravo u području ljudskih prava i međunarodno humanitarno pravo;

(b) pravilnu i učinkovitu upotrebu sve imovine pružene u okviru mjere pomoći u svrhe za koje je imovina pružena;

(c) dostatno održavanje sve imovine pružene u okviru mjere pomoći kako bi se osigurale njezina upotrebljivost i operativna dostupnost tijekom njezina vijeka trajanja;

(d) da se imovina pružena u okviru mjere pomoći ne izgubi ili ne prenese na osobe ili subjekte koji nisu utvrđeni u tim aranžmanima.

3. Aranžmani iz stavka 1. uključuju odredbe o suspenziji i ukidanju potpore u okviru mjere pomoći u slučaju da se utvrdi da je korisnik prekršio obveze utvrđene u stavku 2.

Članak 4.

Provedba

1. Visoki predstavnik odgovoran je za osiguravanje provedbe ove Odluke u skladu s Odlukom (ZVSP) 2021/509 i u skladu s pravilima za izvršenje prihoda i rashoda koji se financiraju u okviru Instrumenta i integriranim metodološkim okvirom za procjenu i utvrđivanje potrebnih mjera i kontrola za mjere pomoći u okviru Instrumenta.

2. Aktivnosti iz članka 1. stavka 3. provodi *Défense Conseil International* – DCI Group.

Članak 5.

Praćenje, kontrola i evaluacija

1. Visoki predstavnik prati korisnikovo poštovanje obveza utvrđenih u članku 3. To se praćenje upotrebljava kako bi se pružio uvid u kontekst i rizike od kršenja obveza utvrđenih u članku 3. i kako bi se doprinijelo sprečavanju takvih kršenja, što uključuje povrede međunarodnog prava u području ljudskih prava i međunarodnog humanitarnog prava od strane jedinica Vojske Sjeverne Makedonije kojima se pruža potpora u okviru mjere pomoći.

2. Kontrola opreme i materijala nakon otpreme organizirana je kako slijedi:

(a) provjera isporuke, pri čemu snage koje su krajnji korisnik pri prijenosu vlasništva moraju potpisati potvrde o isporuci u okviru Instrumenta;

(b) izvješćivanje o inventaru, pri čemu korisnik jednom godišnje mora izvješćivati o inventaru predmeta koji su određeni sve dok Politički i sigurnosni odbor (PSO) ne procijeni da takvo izvješćivanje više nije potrebno;

(c) posjeti na licu mjesta, pri čemu korisnik na zahtjev Visokog predstavnika i revizorâ u okviru Instrumenta mora omogućiti pristup kako bi se provele provjere na licu mjesta i revizije u okviru Instrumenta.

3. Visoki predstavnik po završetku mjere pomoći provodi završnu evaluaciju kako bi se procijenilo je li mjera pomoći doprinijela postizanju ciljeva utvrđenih u članku 1. stavku 2.

Članak 6.

Izvješćivanje

Tijekom razdoblja provedbe Visoki predstavnik PSO-u podnosi šestomjesečna izvješća o provedbi mjere pomoći, u skladu s člankom 63. Odluke (ZVSP) 2021/509. Administrator za mjere pomoći redovito obavješćuje Odbor za Instrument osnovan Odlukom (ZVSP) 2021/509 o izvršenju prihoda i rashoda, u skladu s člankom 38. te odluke, među ostalim pružanjem informacija o uključenim dobavljačima i podugovarateljima.

Članak 7.

Suspenzija i ukidanje

1. PSO može odlučiti u cijelosti ili djelomično suspendirati provedbu mjere pomoći u skladu s člankom 64. Odluke (ZVSP) 2021/509.

2. PSO može preporučiti da Vijeće ukine mjeru pomoći.

Članak 8.

Stupanje na snagu

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu 25. travnja 2025.

Za Vijeće

Predsjednik

A. SZŁAPKA